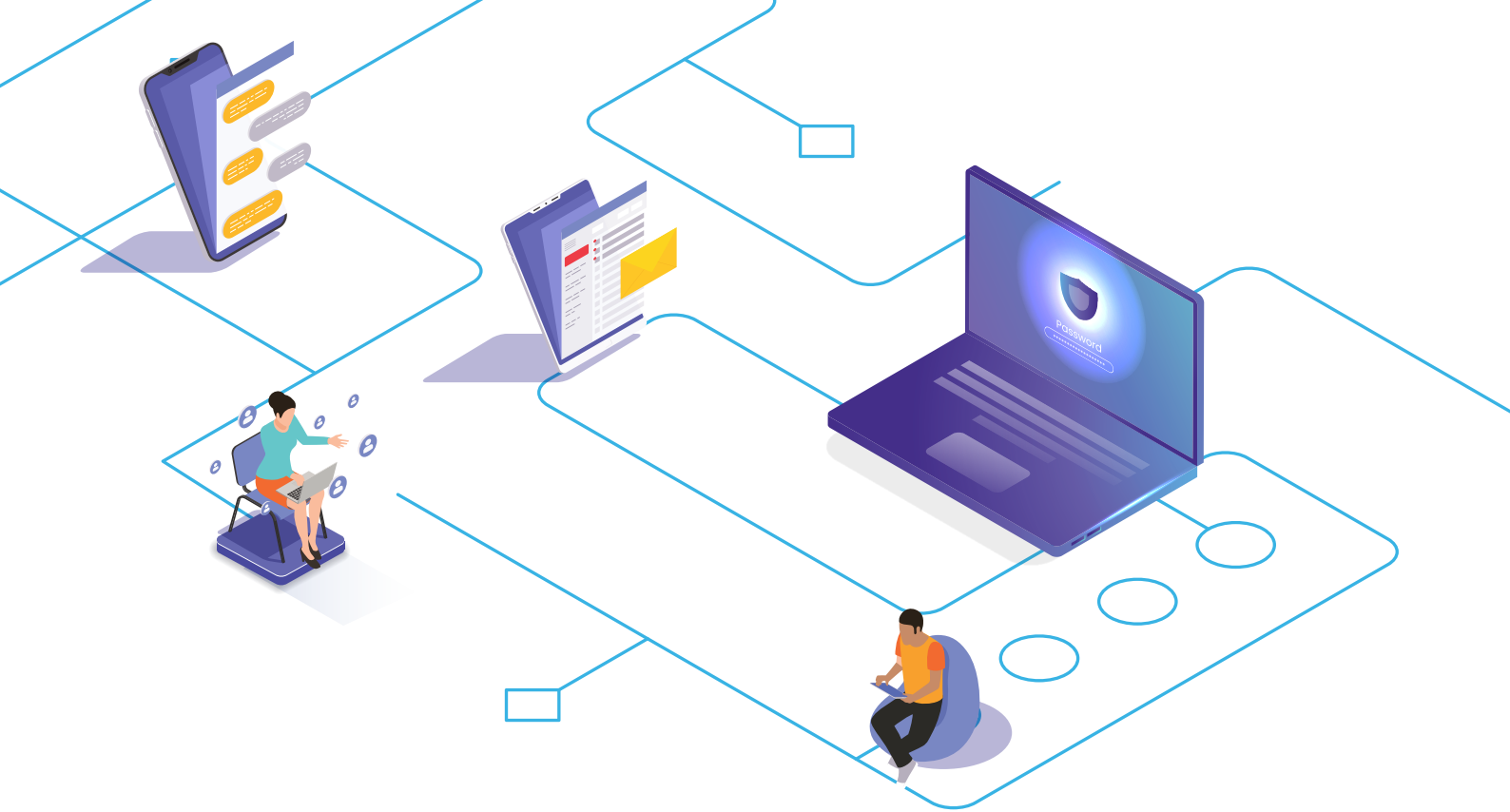

ZAŠTITA DIGITALNIH PRAVA POJEDINACA

SAŽETAK

The executive summary published here has been automatically translated from English. The EDPB does not guarantee the accuracy of the translation. Please refer to the official text in its English version in case of doubt

UVOD

U 2023. Europski odbor za zaštitu podataka pružio je dodatna važna zajednička tumačenja prava o zaštiti podataka i glavnih pravnih načela koja oblikuju digitalno okruženje. Također je poduzeo niz inicijativa za poboljšanje suradnje u provedbi, izdao važna mišljenja o nacrtu zakonodavstva i objavio Vodič za mala poduzeća. U svibnju 2023. Anu Talus izabrana je za predsjednicu Europskog odbora za zaštitu podataka na razdoblje od pet godina, nakon što je Andrea Jelinek obnašala tu dužnost od 2018. do 2023.

Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) neovisno je europsko tijelo osnovano Općom uredbom o zaštiti podataka (GDPR) čiji je cilj osigurati dosljednu primjenu pravila o zaštiti podataka u cijelom Europskom gospodarskom prostoru (EGP).

Europski odbor za zaštitu podataka sastoji se od voditelja tijela EU-a za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka (EDPS). Tijela za zaštitu podataka država EGP-a (Island, Lihtenštajn i Norveška) također su članovi Europskog odbora za zaštitu podataka, iako nemaju pravo glasa. Europska komisija i - kad je riječ o pitanjima povezanim s Općom uredbom o zaštiti podataka - nadzorno tijelo Europskog udruženja slobodne trgovine imaju pravo sudjelovanja u aktivnostima i sastancima Europskog odbora za zaštitu podataka. Sjedište Europskog odbora za zaštitu podataka je u Bruxellesu.

Europski odbor za zaštitu podataka ima Tajništvo, koje osigurava Europski nadzornik za zaštitu podataka. Memorandumom o razumijevanju utvrđuju se uvjeti suradnje Europskog odbora za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka.

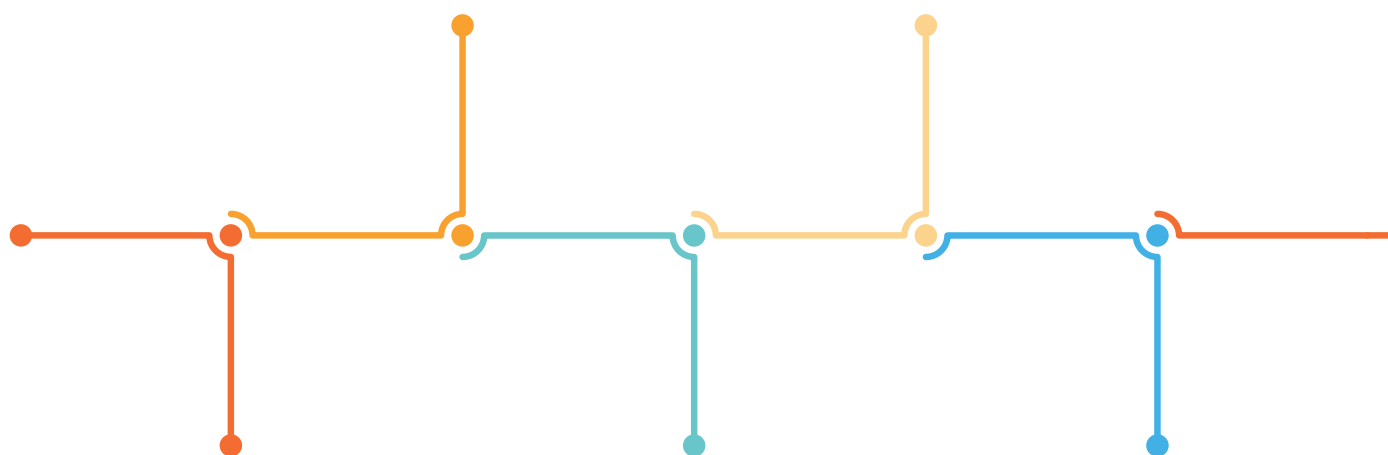
GLAVNI PODACI 2023

15. OŽUJKA

Početak koordinirane provedbe aktivnosti 2023., s naglaskom na imenovanju i položaju službenika za zaštitu podataka

22. SVIBNJA

Novčana kazna u iznosu od 1,2 milijarde EUR društvu Meta Ireland Limited koju je izreklo irsko tijelo za zaštitu podataka nakon Obvezujuće odluke Europskog odbora za zaštitu podataka 1/2023

28. VELJAČE

Mišljenje 5/2023 o Nacrtu odluke o primjerenosti zaštite osobnih podataka na temelju okvira EU-a i SAD-a za privatnost podataka

27. TRAVNJA

Objava Vodiča EDPB-a za mala poduzeća

25. SVIBNJA

Izbor Anu Talus za novu predsjednicu i Irene Loizidou za novu zamjenicu predsjednice

15. RUJNA

Novčana kazna u iznosu od 345 milijuna EUR društvu TikTok Technology Limited koju je izreklo irsko tijelo za zaštitu podataka nakon Obvezujuće odluke Europskog odbora za zaštitu podataka 2/2023

27. LISTOPADA

Hitna obvezujuća odluka 01/2023 kojom se irskom tijelu za zaštitu podataka nalaže da u roku od dva tjedna poduzme konačne mjere protiv društva Meta Ireland Limited

19. RUJNA

EDPB-EDPS Zajedničko mišljenje o Prijedlogu uredbe o utvrđivanju dodatnih postupovnih pravila povezanih s provedbom Opće uredbe o zaštiti podataka

12. i 13. PROSINCA

Doprinos izvješću Europske komisije o primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka pod člankom 97

1. **TAJNIŠTVO EUROPSKOG ODBORA ZA ZAŠTITU PODATAKA**

Tajništvo Europskog odbora za zaštitu podataka podupire Odbor u izradi obvezujućih odluka i u njegovoj obrani na sudu. Ono doprinosi i pripremi drugih dokumenata Europskog odbora za zaštitu podataka, kao što su smjernice i pravni savjeti o novim zakonodavnim prijedlozima te objavljuje te radove, brine se za odnose s medijima i podupire predsjednicu u njezinoj ulozi predstavljanja Odbora.

Tajništvo Europskog odbora za zaštitu podataka preuzelo je 2023. objavu [Vodiča za zaštitu podataka za mala poduzeća](#), važnu mjeru za informiranje. Vodič je značajna inicijativa u strategiji Europskog odbora za zaštitu podataka za razdoblje 2021. – 2023. Cilj mu je pružiti praktične informacije MSP-ovima o usklađenosti s Općom uredbom o zaštiti podataka na pristupačnom i lako razumljivom jeziku. Vodič informira MSP-ove o Općoj uredbi o zaštiti podataka i nastoji olakšati usklađenost putem videozapisa, infografika i praktičnih savjeta.

Tajništvo razvija i upravlja informatičkim alatima Europskog odbora za zaštitu podataka kojima se koristi oko 1500 članova osoblja nadzornih tijela EGP-a. Tijekom 2023. organiziralo je više od 360 sastanaka Europskog odbora za zaštitu podataka tijekom kojih su članovi pripremali dokumente usmjerene na dosljednu primjenu zakona o zaštiti podataka u Europi.

Tajništvo Europskog odbora za zaštitu podataka sad osigurava i tajništvo [Kordiniranog nadzornog odbora](#), koji koordinirano nadzire opsežne informatičke sustave te tijela i agencije EU-a. Osim [Europola](#), [EPPO-a](#), [Eurojusta](#) i [Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta \(IMI\)](#), koji su već bili dio aktivnosti [EDPB-a](#), 2023. dodan je nadzor [Šengenskog informacijskog sustava](#).

Budući da su se opseg i složenost zadaća Europskog odbora za zaštitu podataka znatno povećali, promijenila se i uloga njegova tajništva. Nakon promjena s početka 2023. tajništvo Europskog odbora za zaštitu podataka sastoji se od pet sektora. To strukturno poboljšanje bilo je nužno radi sve većeg radnog opterećenja Europskog odbora za zaštitu podataka.

2. **EUROPSKI ODBOR ZA ZAŠTITU PODATAKA – AKTIVNOSTI U 2023.**

Europski odbor za zaštitu podataka ima kao cilj dosljednu primjenu i provedbu prava o zaštiti podataka u cijelom Europskom gospodarskom prostoru (EGP).

U tu svrhu Europski odbor za zaštitu podataka donosi obvezujuće odluke za rješavanje sporova o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, izdaje smjernice za pojašnjenje i promicanje usklađenosti zakonodavstva EU-a o zaštiti podataka te donosi mišljenja kako bi se osigurala dosljednost aktivnosti tijela za zaštitu podataka ili savjetovalo Europsku komisiju o svim pitanjima povezanim sa zaštitom osobnih podataka.

Europski odbor za zaštitu podataka je 2023. donio dvije obvezujuće odluke i jednu hitnu obvezujuću odluku.

Osim toga, izdao je dvije nove smjernice o temama iz članka 37. Direktive o izvršavanju zakonodavstva i o tehničkom području primjene članka 5. stavka 3. Direktive o e-privatnosti.

Europski odbor za zaštitu podataka donio je 37 mišljenja o dosljednosti (članak 64. Opće uredbe o zaštiti podataka), od kojih je Tajništvo vodilo izradu 10 nacrtu mišljenja i doprinijelo izradi dodatnih 14. Ta su se mišljenja uglavnom odnosila na odluke o obvezujućim korporativnim pravilima i nacрте

zahtjeva za akreditaciju certifikacijskog tijela ili tijela za praćenje kodeksa ponašanja.

Europski odbor za zaštitu podataka donio je i dva zakonodavna mišljenja s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka.

Godišnje izvješće za 2023. sadržava potpuni popis svih smjernica, dokumenata o usklađenosti i zakonodavnih dokumenata te neke od njih dublje analizira.

2.1. OBVEZUJUĆE ODLUKE

Obvezujuća odluka 1/2023 o sporu koji je pokrenulo irsko nadzorno tijelo o prijenosu podataka društva Meta Platforms Ireland Limited za svoju uslugu Facebook (članak 65. OUZP-a)

U travnju 2023. Europski odbor za zaštitu podataka u svojoj je [Obvezujućoj odluci 1/2023](#) riješio spor o prijenosu podataka društva Meta Platforms Ireland Limited (Meta IE).

Nakon te obvezujuće odluke irsko tijelo za zaštitu podataka društvu Meta IE izreklo je novčanu kaznu u iznosu od 1,2 milijarde EUR. Ta je novčana kazna izrečena za prijenose osobnih podataka u SAD koje je društvo Meta izvršilo na temelju standardnih ugovornih klauzula od 16. srpnja 2020. Nadalje, društvu Meta IE naloženo je da svoje prijenose podataka uskladi s Općom uredbom o zaštiti podataka.

Obvezujuća odluka 2/2023 o sporu koji je pokrenulo irsko nadzorno tijelo u vezi s društvom TikTok Technology Limited (članak 65. Opće uredbe o zaštiti podataka)

U kolovozu 2023. Europski odbor za zaštitu podataka riješio je spor o nacrtu odluke irskog tijela za zaštitu podataka protiv društva TikTok Technology Limited

(TikTok IE) radi obrade osobnih podataka korisnika u dobi od 13 do 17 godina. U svojoj [Obvezujućoj odluci 2/2023](#) Europski odbor za zaštitu podataka analizirao je TikTokova tehnička rješenja u kontekstu dviju obavijesti prikazanih djeci u dobi od 13 do 17 godina: skočni prozor za registraciju i skočni prozor pri objavi videozapisa. Analizom je utvrđeno da ni u jednom skočnom prozoru korisniku nisu predstavljene mogućnosti na objektivan i neutralan način.

Nakon obvezujuće odluke Europskog odbora za zaštitu podataka irsko tijelo za zaštitu podataka donijelo je konačnu odluku u kojoj je posebno utvrdilo da je društvo TikTok IE prekršilo načelo pravednosti Opće uredbe o zaštiti podataka obradom osobnih podataka koji se odnose na djecu u dobi od 13 do 17 godina te je izreklo ukor, nalog za usklađivanje s Uredbom i novčanu kaznu u iznosu od 345 milijuna EUR.

Hitna obvezujuća odluka 01/2023 koju je zatražilo norveško nadzorno tijelo za određivanje konačnih mjera u pogledu društva Meta Platforms Ireland Ltd (članak 66. stavak 2. Opće uredbe o zaštiti podataka)

Nakon hitne obvezujuće odluke 01/2023 Europskog odbora za zaštitu podataka od 27. listopada 2023. irsko tijelo za zaštitu podataka izreklo je društvu Meta IE zabranu obrade osobnih podataka u biheviorističke promidžbene svrhe na temelju ugovora i legitimnog interesa. Hitna obvezujuća odluka Europskog odbora za zaštitu podataka uslijedila je nakon zahtjeva norveškog tijela za zaštitu podataka da se odrede konačne mjere koje bi imale učinak u cijelom EGP-u.

2.2. OPĆE SMJERNICE

Europski odbor za zaštitu podataka je 2023. donio dvije nove smjernice i devet smjernica nakon javnog savjetovanja. U godišnjem izvješću za 2023. detaljnije se raspravlja o dvama važnim skupovima smjernica.

Europski odbor za zaštitu podataka donio je 14. veljače 2023., nakon javnog savjetovanja, [Smjernice 03/2022 o obmanjujućim obrascima dizajna na platformama društvenih medija](#). Njihov je cilj pružateljima usluga društvenih medija kao voditeljima obrade društvenih medija, dizajnerima i korisnicima platformi društvenih medija pružiti praktične preporuke i smjernice o tome kako procijeniti i izbjeći obmanjujuće obrasce dizajna na sučeljima društvenih medija. Zbog postojanja takvih obrazaca korisnici često donose nenamjerne, nevoljne i/ili potencijalno štetne odluke u vezi s obradom svojih osobnih podataka. U smjernicama se navodi neiscrpan popis obmanjujućih obrazaca dizajna tijekom životnog ciklusa računa na društvenim mrežama (od faze registracije do zatvaranja računa na društvenim mrežama) te se razrađuju primjeri dobre prakse na kraju svakog slučaja upotrebe.

Svojim [Smjernicama 05/22 o upotrebi tehnologije prepoznavanja lica u području izvršavanja zakonodavstva](#) Europski odbor za zaštitu podataka doprinosi kontinuiranoj integraciji tehnologije prepoznavanja lica u području izvršavanja zakonodavstva obuhvaćenog Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva i nacionalnim zakonima kojima se ona prenosi. Smjernice pružaju relevantne informacije zakonodavcima na razini EU-a i na nacionalnoj razini te tijelima za izvršavanje zakonodavstva pri provedbi i upotrebi tehnologije prepoznavanja lica. Područje primjene smjernica ograničeno je na tehnologije prepoznavanja lica. Međutim, drugi oblici obrade osobnih podataka na temelju biometrije koju provode tijela za izvršavanje zakonodavstva, posebno na daljinu, mogu uključivati slične ili dodatne rizike za pojedince, skupine i društvo.

2.3. ZAKONODAVNO SAVJETOVANJE

U kontekstu zakonodavnih savjetovanja koja je zatražila Europska komisija, Europski odbor za zaštitu podataka donosi mišljenja o pitanjima zaštite podataka u EU-u. Zakonodavna mišljenja može donijeti isključivo Europski odbor za zaštitu podataka, sam ili s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka. Godišnje izvješće sadržava potpuni popis usvojenih zakonodavnih savjeta.

Važni rezultati Europskog odbora za zaštitu podataka u 2023., o kojem se detaljnije raspravlja u izvješću, jest [EDPB-EDPS Zajedničko mišljenje 01/2023 o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju dodatnih postupovnih pravila provedbe Uredbe \(EU\) 2016/679](#). Ova zakonodavna inicijativa slijedi popis želja Europskog odbora za zaštitu podataka iz 2022.

3. SAVJETOVANJE S DIONICIMA

Europski odbor za zaštitu podataka proveo je šestu godišnju anketu radi preispitivanja svojih aktivnosti prema članku 71. stavku 2. Opće uredbe o zaštiti podataka. Anketa je bila usmjerena na rad i rezultate Europskog odbora za zaštitu podataka tijekom godine, posebno na njegove smjernice, zajednička mišljenja i savjetovanja. Provedena je kako bi se utvrdila korisnost smjernica za tumačenje odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka i područja u kojima bi se organizacijama i pojedincima mogla pružiti bolja potpora u pitanjima povezanim s okvirom EU-a za zaštitu podataka. Među važnim ispitanim dionicima bili su članovi akademske zajednice u području zaštite podataka i prava na privatnost, poslovni stručnjaci i članovi nevladinih organizacija.

Općenito, ispitani dionici dali su pozitivne povratne informacije o smjernicama Europskog odbora za zaštitu podataka i napomenuli da one imaju veliku praktičnu vrijednost i složena pravila stavljaju

u sveobuhvatan kontekst. Dionici se dosljedno oslanjaju na širok raspon smjernica jer one nude dobro ilustrirane i razumljive primjere, čak i kada njihovo glavno područje interesa nije zaštita podataka. Kako bi se one dodatno poboljšale, pružene su konstruktivne povratne informacije za uvođenje vizualizacija, kao što su videozapisi, radi pojašnjenja tehničkih dijelova smjernica.

4. SURADNJA U PROVEDBI TIJELA ZA ZAŠTITU PODATAKA I PROVEDBENE AKTIVNOSTI

Nacionalna tijela za zaštitu podataka neovisna su javna tijela za dosljednu primjenu propisa o zaštiti podataka. Ona imaju važnu ulogu u očuvanju prava pojedinaca na zaštitu podataka s pomoću suradnje i izvršavanja korektivnih ovlasti. Europski odbor za zaštitu podataka poduzima niz inicijativa za promicanje suradnje u provedbi među tijelima za zaštitu podataka.

4.1. AKTIVNOSTI EUROPSKOG ODBORA ZA ZAŠTITU PODATAKA ZA POTPORU PROVEDBI

Za koordinirane provedbe aktivnosti 2023. Europski odbor za zaštitu podataka odabrao je „imenovanje i položaj službenika za zaštitu podataka“. 25 tijela za zaštitu podataka u cijelom EGP-u provelo je 2023. koordinirane istrage i stupilo u kontakt s raznim organizacijama i pojedinačnim službenicima za zaštitu podataka, koji su primili više od 17 000 odgovora. Tijela za zaštitu podataka svoje su nalaze konsolidirala u nacionalnim izvješćima, koja su zatim objedinjena u izvješću Europskog odbora za zaštitu podataka u kojem se navode prepreke s kojima se trenutačno suočavaju službenici za zaštitu podataka i niz preporuka za daljnje jačanje njihove uloge. U izvješću se tijela za zaštitu podataka potiču da poduzmu više informativnih aktivnosti kako bi se

osiguralo da službenici za zaštitu podataka dobiju dostatne mogućnosti za stjecanje znanja iz područja zaštite osobnih podataka.

Osim toga, skupina stručnjaka za potporu pomaže tijelima za zaštitu podataka da povećaju svoje kapacitete za nadzor i provedbu zaštite osobnih podataka. Skupina stručnjaka za potporu pruža potporu tijelima za zaštitu podataka u obliku stručnog znanja za istrage i provedbene aktivnosti od zajedničkog interesa te promiče suradnju/solidarnost jačanjem i dopunjavanjem prednosti pojedinačnih tijela za zaštitu podataka i rješavanjem operativnih potreba. Dosad je pokrenuto ukupno 13 projekata, a neki od njih su povezani s umjetnom inteligencijom.

U lipnju 2023. Europski odbor za zaštitu podataka organizirao je osposobljavanje u području inspekcija internetskih stranica na kojem je gostovalo nekoliko stručnjaka za zaštitu podataka. To je bila izvrsna prilika za upotrebu i raspravu o novom alatu za reviziju internetskih stranica Europskog odbora za zaštitu podataka koji je razvijen u okviru skupine stručnjaka za potporu i koji je objavljen kao otvoreni kod na platformi code.europa.eu.

U okviru inicijative skupine stručnjaka za potporu Europski odbor za zaštitu podataka drugi je put naručio tematski pregled predmeta o sigurnosti obrade i obavješćivanja o povredi podataka. Riječ je o pregledima odluka donesenih u okviru jedinstvenog postupka o određenoj temi. Svrha je tih pregleda tijelima za zaštitu podataka i široj javnosti, uključujući stručnjake za zaštitu privatnosti, dati uvid u odluke koje tijela za zaštitu podataka donose nakon postupaka prekogranične suradnje.

4.2. SURADNJA I DOSLJEDNOST

Predmet s prekograničnom komponentom registriran je u središnjoj bazi podataka putem sustava IML.

U 2023. pokrenuta su ukupno 1023 jedinstvena postupka (članak 60. Opće uredbe o zaštiti podataka), od čega 442 konačne odluke.

4.3. NACIONALNI SLUČAJEVI U KOJIMA SE IZVRŠAVAJU KOREKTIVNE OVLAŠTI

Tijela za zaštitu podataka imaju na raspolaganju različite istražne, savjetodavne i korektivne mjere kako bi se pobrinula da subjekti u njihovim zemljama ispravno i dosljedno primjenjuju pravo o zaštiti podataka. Te korektivne mjere uključuju ograničenja obrade, zabrane ili novčane kazne.

U 2023. tijela za zaštitu podataka zajednički su izrekla novčane kazne u iznosu većem od 1,9 milijardi EUR. Detaljna raščlamba novčanih kazni izrečenih u 2023. i neiscrpan popis nacionalnih provedbenih mjera navedeni su u poglavlju 5.

PODACI ZA KONTAKT

Poštanska adresa

Rue Wiertz 60, B-1047 Bruxelles

Adresa ureda

Rue Montoyer 30, B-1000 Bruxelles